

Contribuții privind prezența echipei de polo a României la primul campionat european de natație

Contributions to Romanian polo team presence at the first European swimming championship

Ștefan Maroti

*Facultatea de Geografie, Turism și Sport, Departamentul de Educație Fizică, Sport și Kinetoterapie
Universitatea din Oradea*

Rezumat

Pe baza studierii unor articole din presa orădeană din perioada interbelică și a altor documente, ne-am propus să identificăm noi informații care să ne ajute să cunoaștem mai bine aspectele privind prezența echipei reprezentative de polo pe apă a României, la prima ediție a Campionatelor Europene de Natație, Budapesta, 1926.

În urma documentării realizate, prin datele prezentate, lucrarea completează cunoștințele noastre privind acțiunile întreprinse pentru înscrierea și asigurarea prezenței delegației României, la campionatele continentale de natație, cauzele care au condus la retragerea din competiție a echipei de polo pe apă și meciurile amicale susținute cu selecționata echipelor din liga secundă a Ungariei și formația Beszkar Budapesta.

Cuvinte cheie: istoria sportului, polo pe apă, campionatul european, România.

Abstract

Based on the study of press articles from Oradea from the interwar period and other documents, we aimed to identify new information for better knowledge of the details concerning the presence of Water Polo Team representing Romania at the first edition of the European Swimming Championships in Budapest, 1926.

Following the documentation, the paper completes our knowledge about the steps taken to ensure the registration and presence of the Romanian delegation at the continental swimming championships, the causes that led to the withdrawal of the team from the competition and the friendly matches with the second league teams from Hungary and Budapest Beszkar team.

Key words: sport history, water polo, european championship, Romania.

Introducere

Printre evenimentele importante din istoria natației din țara noastră se regăsesc și activitățile legate de prezența echipei reprezentative de polo pe apă a României, la prima ediție a Campionatelor Europene de Natație. Cu toate că este un moment important, fiind prima încercare de conectare a poloului românesc la sistemul competițional internațional oficial, acest eveniment este puțin cunoscut și există, în continuare, multe aspecte încă neelucidate. În literatura de specialitate, puținii autori care fac referire la acest eveniment, fie că doar menționează posibila participare (Postolache, 1979), fie că se bazează pe informații verbale furnizate de diverși cunoașcători ai domeniului, semnalează lipsa informațiilor, atât în evidența organizatorilor Campionatelor Europene, a Federației Române de Natație, cât și în celelalte surse de documentare pe care le-au consultat (Vasiliu, 1998).

Pornind de la aceste constatări, am inițiat o cercetare

a documentelor aflate în presa orădeană la Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” și arhiva din cadrul Direcției Județene Bihor a Arhivelor Naționale ale României, urmărind să identificăm noi informații care se referă la prezența echipei României la Campionatele Europene de Natație de la Budapesta, 1926, și, pe baza acestora, să redactăm un articol, care să contribuie la o mai bună cunoaștere a acestui aspect din istoria jocului de polo pe apă de la noi din țară.

Evenimente care au condus la organizarea primului Campionat European de Natație

În anii care au urmat Primului Război Mondial, perioada de după încetarea ostilităților și încheierea păcii a dus la transformări majore asupra hărții politico-economice a Europei, a avut influențe asupra raportului de forțe dintre state, a dat posibilitatea și a creat condiții ca majoritatea țărilor de pe continentul nostru să se poată afirma pe diverse

---

Received: 2015, January 28; *Accepted for publication:* 2015, February 17;

Address for correspondence: Oradea University, Faculty of Geography, Tourism and Sport, 1-5 Universității street, 410087, Oradea

E-mail: marotistefan@yahoo.com

Corresponding author: Ștefan Maroti

planuri (Diaconu, 1995). Alături de prefacerile politice și economice, sportul a fost domeniul în care s-au realizat cele mai mari schimbări, atât la nivelul țărilor, cât și pe plan internațional (Kun, 1984). Natația, și în cadrul acesteia jocul de polo, a cunoscut o evoluție ascendentă, atât sub aspect cantitativ, prin mărirea numărului practicanților, sporirea țărilor în care tinerii au îmbrățișat acest sport, creșterea și diversificarea competițiilor organizate, cât și calitativ, prin optimizarea pregătirii și participării în concursuri ca rezultat al îmbunătățirii metodicii antrenamentului, al implicării în acest proces a unor domenii ale științei ca psihologia, fiziologia, pedagogia etc. (Kun, 1963).

Chiar dacă Federația Internațională de Natație era printre organizațiile sportive internaționale fondate printre primele, în anul 1908, condițiile pentru organizarea unor competiții mondiale sau continentale s-au întrunit abia după jumătatea celei de a doua decade. Poloul pe apă, alături de box, haltere, lupte greco-romane și scrimă, s-a numărat printre sporturile la care forurile europene de conducere au organizat, până în anul 1926, campionate continentale (Antal, 1974). După desemnarea Ungariei ca țară organizatoare, la nivelul mai multor federații naționale au început pregătirile în vederea participării la acest eveniment major al poloului pe apă din Europa. Printre țările în care s-au făcut demersuri pentru a lua parte la turneul de polo s-au numărat Ungaria, Germania, Suedia, Belgia, România, Cehia, Grecia și Turcia (Szerelemhegyi, 1928).

Pregătirile în vederea participării reprezentativei României

Activitatea bună desfășurată la nivelul Comisiei Regionale Oradea a Federației Societăților Sportive din România, rezultatele echipelor de polo orădene pe plan regional, calitățile manageriale dovedite și bunele relații ale conducătorilor secției de polo de la Asociația Sportivă Oradea cu reprezentai ai echipelor de polo pe apă din Budapesta și cu persoane din fruntea Federației Maghiare de Natație, lipsa mijloacelor organizatorice și financiare la nivelul forului de specialitate din România au contribuit la însărcinarea orădenilor Sonnenfeld Andor și König László cu selecția, pregătirea și participarea echipei reprezentative de polo pe apă a României, la prima ediție a Campionatelor Europene de Natație, Budapesta 1926.

Încă din primele luni ale anului 1926 au început acțiunile de selecție a componentilor lotului reprezentativ de polo al României și soluționare a unor aspecte de natură tehnică și organizatorică. În echipa care urma să facă deplasarea la Budapesta, au fost convocați jucători din orașele ale căror echipe erau cele mai puternice din țară, Oradea, Cluj și Târgu Mureș (Török, 1937). La scurt timp de la inițierea acțiunilor legate de formarea echipei naționale, Comisia Regională de Natație Cluj a făcut cunoscute propunerile cu jucătorii din raza sa de jurisdicție pentru a face parte din delegația României. Poloștii nominalizați au fost Csizsár Zoltán, Heim Pál și Péterffy (***, 1926e). Ceilalți componenți ai echipei, Sonnenfeld Andor, König László, Devich Dezső, Krecsmáry Imre, Vicsai László, Nemes István, Felicidesz Béla și Kun László, proveneau de la Asociația Sportivă Oradea (***, 1926f).

Pentru popularizarea Campionatului European de Natație și a delegației României, care urma să participe la această competiție, dr. König László publică un articol în care sunt prezentați conducătorii, înotătorii și jucătorii echipei reprezentative de polo pe apă a României (König, 1926). De asemenea, este publicată o fotografie a jucătorilor de polo din Oradea, care se pregăteau pentru participarea la prima ediție a Campionatelor Europene de Natație (***, 1926a).

În cadrul măsurilor organizatorice întreprinse, organizatorii Campionatului European, pe baza înscrierilor înaintate de federațiile naționale, au întocmit programul disputării jocurilor în cadrul turneului european de polo pe apă. Programul echipei României a fost următorul:

18 august 1926	România - Suedia	Arbitru: Nussbaum (Germania)
19 august 1926	România - Ungaria	Arbitru: Delahanye (Belgia)
20 august 1926	România - Germania	Arbitru: Driguy (Franța)
21 august 1926	România - Belgia	Arbitru: Kellen (Austria)

(***, 1926e)

Prezența echipei României la Budapesta

Delegația României, care a plecat din gara Oradea spre Budapesta, formată din înotători și jucători de polo din Oradea, Cluj și Târgu Mureș, era condusă de Sonnenfeld Andor. Alături de sportivi, au făcut deplasarea oficiali, susținători și membri de familie. Printre ei s-au numărat Szeghalmi Sándor, Konc Rudolf, Seliceanu Gligor, Schmidt Béla, Fazekas István, dr. Popescu, Krecsmáry Margit și Vicsai Nasi (Breuer, 1926).

La sosirea în Keletipályaudvar din Budapesta, delegația română a fost așteptată de reprezentai ai organizatorilor. În seara aceleiași zile, Sonnenfeld Andor, dr. König László, Seliceanu Gligor și Szariits Monika au participat la primirea oficială de către președintele Federației Maghiare de Natație, Dormándy, care a avut loc la Clubul de Natație de pe Insula Margareta (Breuer, 1926).

La ședința tehnică, motivând că echipele Cehoslovaciei, Greciei și Turciei au renunțat să facă deplasarea și că, în acest fel, exista o mare diferență valorică între echipa noastră și celelalte patru participante, că organizatorii au schimbat sistemul de disputare a jocurilor stabilit inițial, conducătorul delegației române, Sonnenfeld Andor, a anunțat că reprezentativa de polo a României s-a retras din competiție. În numele organizatorilor, dr. Donáth Leó, a luat cunoștință cu regret că echipa României s-a retras din turneul de polo pe apă, locul ei fiind luat de Ungaria B, care a concurat în afara de concurs (***, 1926c).

În ziua deschiderii oficiale a Campionatului European de Natație, ținută la Császárfürdő din Budapesta, poloștii români au asistat, alături de un public numeros, la festivitățile organizate în prezența sefului statului Horthy Miklos, a președintelui Federației Internaționale de Natație, Bergwal, a președintelui Federației Maghiare de Natație, Dormándy, și a altor persoane oficiale (***, 1926d).

În zilele următoare, poloștii români au susținut două jocuri amicale. Primul, în bazinul Lágymányosi, cu selecționata echipelor din liga secundă de polo pe apă a Ungariei, meci pierdut cu 12-0. Prin acest rezultat s-a confirmat părerea exprimată de Sonnenfeld Andor că

între nivelul poloului din România și cel din țările din elita europeană a acestui sport era o diferență valorică considerabilă. În celălalt joc, cu Beszkár Budapesta, echipă clasată pe locul întâi în liga a II-a de polo din Ungaria, prin golul înscris de Krecsmáry, echipa noastră s-a impus cu 1-0, demonstrând, parțial, potențialul pe care îl avea poloul din România (Breuer, 1926).

Chiar dacă echipa reprezentativă a României nu a participat oficial la turneul de polo, prezența sa la Budapesta pe perioada desfășurării campionatului continental a reprezentat primul contact al poloului românesc cu o competiție internațională oficială a echipelor reprezentative din Europa. Prin meciurile amicale disputate, jucătorii români au câștigat experiență competițională internațională și au demonstrat nivelul poloului românesc la acea dată (***, 1926b).

Concluzii

1. Prin valorificarea informațiilor din o serie de surse de documentare, sunt prezentate o seamă de date, care contribuie la mai buna cunoaștere a prezenței echipei de polo a României la prima ediție a Campionatelor Europene de Natație.

2. Echipa care a făcut deplasarea la Budapesta era alcătuită pe scheletul formației Asociația Sportivă Oradea și întărită cu jucători din Cluj și Târgu Mureș.

3. Considerând că, în condițiile în care echipele reprezentative din Cehia, Grecia și Turcia au renunțat să facă deplasarea, era o mare diferență valorică și raportul de forțe dintre echipa României și selecționatele naționale ale Belgiei, Germaniei, Suediei și Ungariei era net în favoarea acestora, la ședința tehnică, conducătorul delegației române, Sonnenfeld Andor, a anunțat retragerea reprezentativei României din competiție.

4. Pe durata Campionatelor Europene, echipa a disputat două jocuri amicale, cu selecționata echipelor din liga a II-a a Ungariei și cu formația din Budapesta, Beszkár, prima clasată în liga secundă maghiară.

5. Cu toate că nu a participat oficial la întreceri, prezența la Budapesta a echipei reprezentative a României pe durata Campionatelor Europene de Natație de la Budapesta, 1926, a reprezentat primul contact al poloului românesc cu o competiție internațională oficială.

Conflicte de interes

Nimic de semnalat.

Bibliografie

- Antal Z. Viág és Európa bajnokságok. 1893-1973. Sport, Budapest, 1974:957-962.
- Breuer O. Románia az Europabajnokságon (România la Campionatele Europene). În: Sport Hirlap, VI-ik évfolyam, 27-ik szám: 2, augusztus 30, 1926.
- Diaconu I. Statele, ca subiect de drept internațional. În: Drept internațional public, Edt. a II-a. Ed. Casa de Editură și Presă Șansa SRL, București, 1995.
- König L. Románia úszó szportjának bemutatkozása az Europabajnokságon (Prezentarea natației din România la Campionatele Europene). În: Sporthirlap, VI-ik évfolyam, 24-ik szám: 4, augusztus 9, 1926.
- Kun L. A nemzetközi sportmozgalom fejlődése a két világhaború között (Dezvoltarea mișcării sportive internaționale între cele două războaie mondiale). În: Egyetemes testnevelés és sporttörténet (Cultură fizică universală și istorie sportivă). Testnevelési Főiskolai Tankönyv, Budapest, 1984: 243-282.
- Kun L. Korunk legfontosabb versenyzétékainak kialakulása (Formarea celor mai importante competiții contemporane). Magyar Testnevelési Főiskola közleményei III, első kötet, Budapest, 1963:180-202.
- Postolache N. Istoria sportului românesc în date. Ed. Junimea, Iași, 1979:148.
- Szerelemhegyi J. A verseny: bajnokok és bajnokságok (Concursul: campioni și campionate). În: A sport enciklopédiája (Enciclopedia sportului), Enciklopédia RT Kiadó, Budapest, 1928:301.
- Török T. Nagyvárad város sporttörténete. (Istoria sportului din orașul Oradea). În: A Biharmegye, Nagyvárad kultúrtörténete, Öregdiákjainak Emlékönyve (Istoria culturii județului Bihor și Oradiei). Albumul elevilor bătrâni, Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság, Nagyvárad, 1937:219-254.
- Vasilii A. Polo de la a la z. Enciclopedia primului joc din programul Olimpiadelor moderne. Ed. Imprimeria de Vest, Oradea, 1998:25.
- ***. Sport. Sport Hirlap, VI-ik évfolyam, 25-ik szám:1, augusztus 16, 1926a.
- ***. A kerületi sportszövetség uszóosztály beszámolója. (Darea de seamă a federației locale de înot) în: Sport Hirlap, VI-ik évfolyam: 3, oktober 25, 1926b.
- ***. A polóban való részvételt Románia lemondta (România a renunțat la participarea la polo). În: Sport Hirlap, VI-ik évfolyam, 26-ik szám: 3, augusztus 23, 1926 c.
- ***. Europa uszóbajnokságai (Campionatele Europene de Natație). În: Nagyvárad, 55-ik évfolyam, 187-ik szám: 6, augusztus 21, 1926 d.
- ***. Kik képviselik Románia szineit Budapesten az Europa-uszóbajnokságon (Cine vor reprezenta culorile României la Budapesta la Campionatul European de înot). În: Arena, e, 59-ik szám: 2, augusztus 16,1926.
- ***. Váradi fiuk fogják képviselni Románia uszósportját az Europa Bajnokságon (Sportivi din Oradea vor reprezenta România la Campionatul European de înot). În: Sport Hirlap, VI-ik évfolyam, 23-ik szám: 3, augusztus 2, 1926 f.